

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autorka BP: Vendula Jindrová

Název BP: Využití pohádek a rozvoj čtenářské pregramotnosti očima rodičů

Datum posudku: 5.5.2023

Oponenta práce

Posuzovatel: PhDr. Barbora Loudová Stralczynská, Ph.D.

A. Požadované náležitosti bakalářské práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky.	Nefunkční formulace formálně i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C. Závěr by mohl být obsahově lépe strukturován a odsazen na vlastní stranu.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky ve zpracování zdrojů.	Chybějící odkazy	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl. název, rozsah)	Ano	Neúplné	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice.	Výraznější nedostatky.	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita bakalářské práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce BP:

Vyjádření k celku BP a jejímu přínosu a dílčím aspektům zpracování práce:

Autorka se ve své bakalářské práci zaměřila na problematiku rozvoje čtenářské pregramotnosti prostřednictvím práce s pohádkou ze strany rodičů. Jedná se o téma důležité a relevantní pro šetření i v rámci závěrečné práce tohoto typu.

Teoretická část je zpracována adekvátně z hlediska jazykového zpracování. Vypracování vývoje dítěte v různých oblastech nemá přímou provazbu do empirického šetření.

Za hlavní přínos zpracování bakalářské práce považují zdůraznění významu interakce rodičů a dítěte při rozvoji jeho čtenářské pregramotnosti. V důsledku dílčích nedostatků je však celkový přínos práce omezený.

Práce obsahuje všechny formální náležitosti. Je přehledně členěna. Rozsahem odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem BP:

Práce je psaná formulačně jasným jazykem, někde sklouzává k vyjádřením či formulacím, které ne zcela odpovídají úrovni odborného textu. Některá vyjádření jsou diskutabilní, jsou spíše domněnkami autorky, neopřené o odkazy na zdroje (např. „V neposlední řadě vnímám, že s rychlým rozvojem dnešní doby, který přináší záplavu kvalitních didaktických materiálů a hraček, o kterých jsem já ve svém dětství ani nesnila, obecně upadá zájem o knihy“, s. 7). Na některých místech autorka uvádí v textu výčet, který však není dále komentován a usouvztažen k celkovému zaměření práce (např. kapitola 2.2 Charakteristické znaky pohádek, 2.4 Vliv pohádek, 4.1 Dětská kniha a další, 4.2 Výskyt literatury a práce s knihou v RVP PV).

Zařazení podkapitol o vývoji dítěte nemá provazbu do empirické části, navíc je dosti stručné (např. kapitola 1 CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO OBDOBÍ má jako podkapitolu 1.5 Rodina, přičemž tato část má rozsah jen 1/3 strany, ačkoli rodina a její výchovné působení je součástí hlavního tematického zaměření práce). Kontexty rodiny ve vztahu k rozvoji dítěte jsou zpracovány nedostatečně. Rovněž není jasné, proč autorka zařadila kapitolu 1.6 Vývojová specifika ve vztahu k dramatické výchově (rozsah cca 2/3 strany), když jiným výchovám se nevěnuje a DV má sice jistou úlohu v rozvoji čtenářské pregramotnosti, nikoli však jedinou. Stejně tak kapitoly 2.6 Pohádky a dramatická výchova či 3.4 Čtenářská pregramotnost a dramatická výchova stojí v textu bez jasného opodstatnění ve vztahu k empirickému šetření.

Také části *Využití pohádek v rodinném prostředí* (s. 19) nebo 4.3 Role dětských knih v předškolním vzdělávání a v rodinách mají větší potenciál pro teoretické ukotvení empirické

části, než jaký byl v textu využit (v obou částech textu např. jen na 1 straně a s využitím pouze 1 titulu odborné literatury).

Mnohé podkapitoly mají obsahově opodstatnění ve vztahu k zaměření práce, ale jsou příliš stručně zpracovány, takže nenaplnují účel jejich zařazení (viz výše uvedené příklady, dále třeba 3.2 Vnější faktory ovlivňující čtenářskou programotnost).

V empirické části je uvedeno, že autorka realizuje výzkum „dvojitým dotazníkovým šetřením“ (s. 31). Dále pak je hovořeno o úvodním dotazníku a pak o vytvoření příručky pro rodiče (s. 32) a druhém dotazníku.

Dílčí nedostatky jsou ve vazbě cílů a výzkumných otázek – např. výzkumná otázka 1, 2 i 3 nejsou ideálně formulovány ve vztahu k dílčím cílům 1, 2 a 3.

Zcela chybějí informace o způsobu formulace položek dotazníků v rámci metodologické kapitoly, chybí informace o výzkumném vzorku (výběr, velikost, způsob oslovení, návratnost atd.). Počet respondentů a počet jejich dětí, věk, pohlaví a profesní situace jsou následně uvedeny v kapitole 8, kde jsou prezentována výzkumná data. Ostatní charakteristiky výzkumného vzorku a kritérií jeho výběru chybějí, což je zásadní nedostatek, neboť tato data jsou klíčová pro interpretaci odpovědí dotazníků. Autorka se v závěru rodičů ptala na jejich věk a profesní zařazení, ale s těmito položkami nijak nepracovala při interpretaci dat. Realizovala popisnou statistiku k jednotlivým položkám prvního dotazníku, v textu však nejsou další interpretace zjištěných dat.

Konstrukce položek dotazníku také má jisté nedostatky – např. jsou zde otázky, které nemají přímý vztah k cílům a výzkumným otázkám (např. otázka č. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 17 a další). Bylo by dobré toto objasnit u obhajoby. Dílčí připomínky je možné mít i k některým uzavřeným odpovědím, např. položka č. 8, kde by chtělo jasněji vymezit, co to znamená pravidelně a občas (pochopení může být ze strany respondentů velmi rozdílné, a tedy i výpovědní hodnota odpovědí má limity). Některé formulace položek dotazníku by bylo vhodné formulačně upravit (např. Máte pocit, že...). U položky č. 22 by bylo relevantní ptát se také na audio pohádky, které jsou v současnosti velmi oblíbené.

Oceňuji však položku tážající se na negativní vliv pohádek.

Dílčí nedostatky jsou také v interpretaci dat. Např. ot. 6 Jaké knihy mají Vaše děti nejraději? Je pak interpretována a komentována: „Z obdržených odpovědí, které byly velmi rozmanité, lze vyvodit závěr, že jak děti, tak i rodiče preferují kratší pohádky.“ (s. 39) Otázka se ptá na děti, ale interpretována je i ve vztahu k rodičům.

Kapitola 9 shrnutí výsledků má proto dílčí nedostatky vyplývající z výše uvedených problémů. První výzkumná otázka se ptala na to, „Jak vypadá čtení pohádek v rodinném prostředí?“ Ve shrnutí autorka mj. ale také řeší, jak rodiče nakupují knihy nebo si je půjčují, řeší otázku domácích knihovniček atd. Toto nesouvisí s otázkou. Naopak odpověď na vlastní výzkumnou otázku je zcela na povrchu.

Diskuse je zpracována vzhledem k názorům autorky, nekontrastuje zjištění šetření s jinými výzkumy či odbornou literaturou.

Rozsah a originalita předložené příručky je diskutabilní.

Náměty k diskusi při obhajobě BP:

- 1) Vysvětlíte charakteristiku výzkumného vzorku uvedenou na s. 35: „Skupinu respondentů tvoří pouze rodiče předškolních dětí (ve věku 3–6 let). Skupina má přesně takové složení, jaké bylo pro úspěšné provedení průzkumu zamýšleno.”
- 2) Objasněte, na základě jakých teoretických východisek jste konstruovala položky dotazníkového šetření.
- 3) Reflektuje, jak byly formulovány položky do druhého dotazníku, který se týkal vytvořené příručky. Jak mohlo ovlivnit celkové hodnocení to, jak byly otázky formulovány, jakým rodičům jste dotazník poslala a to, že jste Vy sama byla autorkou příručky?
- 4) Zhodnoťte, jak velký je Váš autorský přínos v předložené příručce? Na základě jakých kritérií jste vytvořila seznam literatury pro děti?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis:

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na bakalářské práce ve studijním oboru Učitelství pro mateřské školy a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz s jiným dokumentem.